

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele v državnem zboru zastopane.

Kos LVII. — Izdan in razposlan dne 3. decembra 1870.

137.

Ukaz ministra za bogočastje in uk od 1. decembra 1870,

s katerim se dajočasne naredbe gledé krajnega in okrajnega nadzorstva ljudskih šol v kraljevini Galiciji in Vladimiriji z veliko vojvodino Krakovsko.

Po oblasti z najvišjo odloko od 28. novembra 1870 dani mi, izdajem, zaslišavši gališko deželno šolsko svetovalstvo in na podlogi §§. 14 in 15 državne postave od 25. maja 1868 (Drž. zak. št. 48), gledé krajnega in okrajnega nadzorstva ljudskih šol po kraljevini Galiciji in Vladimiriji z veliko vojvodino Krakovsko vred, sledeče naredbe, katere naj veljajo dotle, dokler se ne napravi dotična deželna postava:

I. Krajno šolsko svetovalstvo.

§. 1. Ljudske šole, katere se popolnoma ali nekoliko vzdržujejo ob državnih, deželnih, okrajnih ali občinskih troških, nadzira krajno šolsko svetovalstvo.

§. 2. Eno krajno šolsko svetovalstvo lahko ima eno ali več učilnic enega kraja pod sabo.

Ako okrajno šolsko svetovalstvo potrdi, sme se tudi šolam več občin samo eno krajno šolsko svetovalstvo postaviti.

§. 3. Krajno šolsko svetovalstvo je sestavljeno iz cerkvenih, šolskih in občinskih zastopnikov. — Šolski patron ima pravico, stopiti kakor ud v krajno šolsko svetovalstvo, njegovih pomenkov bodi sam osebno, bodi po namestniku deležiti se ter glasovati.

§. 4. Cerkvni zastopniki v okrajnem šolskem svetovalstvu so dušni pastirji šolske mladine. Kjer sta dva ali kjer je več dušnih pastirjev iste vere, določi cerkvna višja oblast tistega, kateri naj stopi v krajno šolsko svetovalstvo. Za čuvaja verskih interesov izraelitske šolske mladeži stopi v krajno šolsko svetovalstvo tist zastopnik, katerega določi verski načelnik.

§. 5. Šolo zastopa v krajnem šolskem svetovalstvu njen voditelj (učitelj, in če ima šola po več učiteljev, ravnatelj ali prvi učitelj.)

Ako pod krajno šolsko svetovalstvo spada več učilnic, stopi v krajno šolsko svetovalstvo voditelj tiste učilnice, katera je po svoji stopinji izmed njih prva, a če so si učilnice po stopinji enake, stopi v šolsko svetovalstvo tist izmed njihovih voditeljev, kateri najdalje časa služi. Vendar se tudi vsak voditelj drugih učilnic udeležava s posvetovalnim glasom tistih razprav krajnega šolskega svetovalstva, katere se tičejo njegove učilnice.

§. 6. Občinske zastopnike v krajno šolsko svetovalstvo voli občinsko svetovalstvo. Če k isti šoli spada več celih občin ali njih delov, skliče župan tistega kraja, kjer biva učilnica, zastopnike vseh v tisto bodi po polnem, bodi po nekem delu zapisanih krajev, da pod njegovim predsedstvom to volitev opravijo.

Kar se tiče števila občinskih zastopnikov v krajnem šolskem svetovalstvu, morata biti najmenj dva a ne sme jih biti čez pet; njihovo število določuje okrajno šolsko svetovalstvo ter gleda pri tem na to, da bode vsaka konfesija svoje zastopnike v krajnem šolskem svetovalstvu imela.

Voli se po nadpolovični večini glasov na šest let. Po vsakih treh letih odstopi polovica iz svetovalstva, in če je njih število liho, odstopi večja polovica. Odstopniki se smejo zopet voliti.

§. 7. Izvoliti se sme vsak, kdor sme biti voljen v občinsko zastopstvo katere k šolskemu krajnemu svetovalstvu spadajoče občine. Kdor izgubi pravico, biti izvoljen v občinsko zastopstvo, mora izstopiti tudi iz krajnega šolskega svetovalstva.

Volitvi v krajno šolsko svetovalstvo sme se umakniti samo kdor bi imel pravico, odreči se volitve v občinski zastop, ali kdor je zadnjih šest let bil ud krajnega šolskega svetovalstva. Kdor se brez pravičnega izgovora brani stopiti v svetovalstvo, tega kaznuje okrajno šolsko svetovalstvo z globo od 20 do 100 gl., ki naj se obrne za šolske namene.

§. 8. Kraje, v katerih je po več šol, sme občinsko zastopstvo z dovoljenjem okrajnega šolskega svetovalstva razdeliti na več šolskih okrogov. Kadar je tako, postavi se za vsak tak šolski odsek posebno krajno svetovalstvo po zgornjih določilih.

§. 9. Krajno šolsko svetovalstvo skrbi za to, da se na tanko izpolnjujejo šolske postave in naredbe višjih šolskih oblasti.

Zlasti je njegovo delo:

1. skrbeti, da učitelji svojo plačo tako, kakor je treba, o pravem času in brez prikrate dobivajo, pritožbe učiteljev, da jim se plača pridržuje ali nepravilno opravlja, sprejemati, jih preiskovati, če so pravične ali ne, in pri oblastih, pred katere gredo, podpirati, če bi se stvar ne dala z lepa poravnati;

2. upravljati (oskrbovati) krajni šolski zalog, ako ga šola ima, in šolsko imenje, če ustanovljena pisma o tem ne določujejo drugači;

3. paziti na šolsko poslopje, šolska zemljišča in šolsko orodje; ter pisati inventar o vsem tem;

4. razločevati o oprostivih od šolnine;

5. priskrbovati šolske bukve in drugo podporščino ubogim učencem ter skrbeti, da se nakupi in v dobrem stanu ohrani šolsko orodje in da se potrebna učila in druge učilne potrebščine pripravijo;

6. sestavljati letne proračune šolskih potrebščin, ako za to niso posebni organi določeni, polagati jih pred občinski zastop in pisati račun o prejetem denarji;

7. hraniti vrednotne papirje, pisma, fasije i. t. d., ki so šolska last;

8. napravljati vsako leto zapisovalnik otrók, katerim je dolžnost v šolo hoditi, primerjati ga z zapisovalnikom v šolo hodečih otrók, katerega učitelj piše in vsak teden pred-enj polaga, izpodbujati roditelje in varuhe (tutorje), naj svoje otroke v šolo pošiljajo, preudarjati izgovore, ki bi mu se o tem podali, ter obračati se na primerne oblasti za pomoč zoper take, kateri bi brez pravičnega izgovora v svoji nemarnosti in mlačnosti glede šole ostali;

9. določati učno dobo z ozirom na zapovedane šolske ure;
10. čuti nad tem, ali se podučuje po zapovedi;
11. gledati na vedenje učiteljev, na strahovalni red (disciplino) po šolah in na vladanje šolske mladosti zunaj šole;
12. podpirati kolikor se dá, učitelje v opravljanji svoje službe;
13. poravnati, kolikor mu je moči, prepire učiteljev med sabo in z občino ali s posameznimi občani, (kolikor izvirajo iz šolskih razmer), a tudi za interes in veljavo učilnice in učiteljev, kakor koli more, skrbno in previdno potegovati se;
14. dajati razjasnila in mnenja občinskemu zastopstvu in svojim višjim oblastim, katerim sme krajno šolsko svetovalstvo tudi vsak čas nasvetovati, kar bi mu se zdelo.

Krajno šolsko svetovalstvo sklepa in nadzira, njegov prvosednik pa zvršuje.

§. 10. Področje krajnega šolskega svetovalstva ne obsega tudi šol vadnic, katere so v zvezi z učiteljskim izobraževališči; samo kjer se take šole po polnem ali po nekem delu ob občinskem denarji vzdržavajo, ima krajno šolsko svetovalstvo gledé njih v §. 9 pod 1 do 7 omenjeni upliv.

§. 11. Udje krajnega šolskega svetovalstva volijo izmed sebe po nadpolovični večini glasov prvosednika in prvosednikovega namestnika za tri leta.

Ravnatelji in učitelji tistih šol, ki jih ima krajno svetovalstvo pod sabo, ne morejo mu biti prvosedniki.

Kadar je prvosednik a tudi njegov namestnik zadržan, dobí prvosedstvo najstarejši ud krajnega svetovalstva.

Da se je ustanovilo, mora krajno šolsko svetovalstvo naznaniti občinskemu zastopu in okrajnemu šolskemu svetovalstvu.

§. 12. Krajno šolsko svetovalstvo se shaja vsaj enkrat na mesec v redno sejo. Prvosednik pa sme vsak čas, in če dva uda tako zahtevata, tudi mora sklicati preizredno sejo.

§. 13. Da more krajno šolsko svetovalstvo veljavne sklepe delati, treba je, da so najmenj trije udje pričujoči. Ukreplje se po nadpolovični večini glasov.

Kadar je na obeh straneh enoliko glasov, določuje prvosednik, ki ima tudi pravico, ustaviti zvršitev takih sklepov, za katere misli, da zadevajo ob postavo ali da so za šolo škodljivi, ter tisto stvar dati pred okrajno šolsko svetovalstvo, da jo ono sklene.

Pritožbe zoper sklepe in naredbe krajnega šolskega svetovalstva gredo pred okrajno šolsko svetovalstvo. Pritožbe take se vlagajo pri krajnem svetovalstvu ter imajo odložno moč, ako se to zgodi v 14 dnevih po naznanjenju sklepa, zoper katerega meri pritožba.

§. 14. Noben ud krajnega šolskega svetovalstva se ne sme udeležiti posvetovanja in glasovanja o takih stvaréh, ki se tičejo njegovih osebnih interesov.

§. 15. V rečeh, ki so tako silne, da se ne more ni čakati na prvo redno sejo, ki pride, niti sklicati preizredna seja, sme prvosednik samostojno narediti, kar je treba; mora pa brez odloga in najdalje v prvi seji po tem dobiti odobrenje krajnega šolskega svetovalstva.

§. 16. Da nadzira didaktično-pedagogično stanje šole, bode okrajno šolsko svetovalstvo postavilo zvedenca izmed udov krajnega šolskega svetovalstva za krajnega šolskega nadzornika.

Krajni šolski nadzornik bodi vedno v porazumku s šolskim voditeljem. Ako se med njima primeri, da sta raznih misli o čim, sme eden in drugi prositi okrajno šolsko svetovalstvo, da sporno vprašanje reši.

Po tistih šolah, kjer je več učiteljev, ima krajni šolski nadzornik pravico, hoditi k učiteljskim zborom.

Ako krajno šolsko svetovalstvo nadzira po več šol, smeta se postaviti dva krajna nadzornika za njih didaktično-pedagogično nadziranje.

Tudi drugi udje šolskega svetovalstva smejo šole obiskovati, da pozvedavajo njih stanje. Vendar posamezen ud nima pravice ukazati, česar bi potrebno bilo, ampak to sme le ves zbor.

§. 17. Krajnega šolskega svetovalstva udje nimajo pravice do katerega povračila za svoj trud.

Za gotove troške daje jim se povračilo iz občinskih denarjev, s katerimi se zalagajo tudi neogibno potrebni pisarniški troški.

§. 18. Krajni dušni pastirji, kateri so v krajnem šolskem svetovalstvu, imajo poleg pravic, katere gredo vkupno vsem udom krajnega šolskega svetovalstva, — brez prikrate določila v §. 2 državne postave od 25. maja 1868 (Drž. zak. št. 48) stoječega, — še posebno pravico, nadzirati verski nauk v šoli.

§. 19. Kadar je katera učiteljska služba izpraznjena, naj krajno šolsko svetovalstvo brez odloga poskrbi za začasnega namestnika, ter naj ob enem poprosi okrajno šolsko svetovalstvo, da mu to začasno naredbo potrdi in da razpiše konkurs za izpraznjeno službo.

Ko izteče konkursna doba, volijo tisti, ki imajo pravico do tega, učitelja iz imenika sposobnih prosilcev, katerega okrajno šolsko svetovalstvo krajnemu svetovalstvu pošlje. — Zvršeno volitev naznanja krajno šolsko svetovalstvo okrajnemu svetovalstvu ter polaga pred deželno svetovalstvo, da jo potrdi.

II. Okrajno šolsko svetovalstvo.

§. 20. Prvi višji nadzor ljudskih šol ima okrajno šolsko svetovalstvo.

§. 21. Dežela se razdeljuje na teh le 20 šolskih okrajev, kateri obsegajo cele politične okraje; ti namreč so:

1. Šolski okraj Krakovski (politični okraji: Chrzanovski, Krakovski, Veliški);
2. " " Vadoviški (politični okraji: Vadoviški, Bjalski, Živški, Misleniški.)
3. " " Bohenski (politični okraji: Bohenski, Limanovski, Brzeski.)
4. " " Novosoški (politični okraji: Novotrški, Novosoški, Grybovski.)
5. " " Jaselski (politični okraji: Gorliški, Jaselski, Krosenski.)
6. " " Trnovski (politični okraji: Trnovski, Pilzenski, Mielški, Dobrovski.)
7. " " Rešovski (politični okraji: Ropčyški, Rešovski, Kolbušovski, Trnobriški, Niski.)
8. Šolski okraj Sanoški (politični okraji: Brezovski, Sanoški, Liski.)
9. " " Jaroslavski (politični okraji: Jaroslavski, Lancutski, Ciešanovski.)
10. " " Premyseljski (politični okraji: Birški, Premyseljski, Mościski, Javorovski.)
11. Šolski okraj Samborski (politični okraji: Staromeški, Samborski, Rudski, Drogo-byški.)
12. Šolski okraj Stryjski (politični okraji: Stryjski, Zydačovski, Dolinski.)
13. " " Levovski (politični okraji: Grodeški, Levovski, Bobrški.)
14. " " Brežanski (politični okraji: Pođgajski, Brežanski, Premisljanski, Rogatynski.)
15. Šolski okraj Žolkjevski (politični okraji: Žolkjevski, Ravski, Sokalski.)
16. " " Zločovski (politični okraji: Zločovski, Brodski, Kamionški.)
17. " " Trnopoljski (politični okraji: Trnopoljski, Zbaraški, Skalatski, Trembovelski, Gusjatynski.)
18. Šolski okraj Stanislavovski (politični okraji: Kaluški, Stanislavovski, Bogorodčanski, Nadvorenski.)

19. Šolski okraj Čortkovski (politični okraji: Bučaški, Gorodenški, Zalesčyški, Borščovski, Čortkovski.)

20. Šolski okraj Kolomejski (politični okraji: Kosovski, Snjatynski, Kolomejski, Tlumaški.)

V vsakem izmed 20 mest, po katerih so ti šolski okraji imenovani, ima svoj sedež po eno okrajno šolsko svetovalstvo. Mesta, katera imajo svojo posebno občinsko postavo, lahko so vsako za se posebni šolski okraji s posebnimi okrajnimi šolskimi svetovalstvi; — zdaj velja ta določba za mesti Levovsko in Krakovsko.

§. 22. Okrajno šolsko svetovalstvo je sestavljeno :

- a) iz načelnika tiste politične okrajne oblasti, ki ima svoj sedež ondi, kjer stoluje okrajno šolsko svetovalstvo; ta načelnik mu je prvosednik;
- b) iz enega duhovnika od vsake verske družbe, katera ima v šolskem okraji čez 2.000 vernikov; postavlja ga dotična cerkvena višja oblast; izraelitskega verskega načelnika volijo verski prvomestniki, kar jih je v tistem šolskem okraji;
- c) iz 2 zvedencev (veščakov) v šolstvu. Enega voli učiteljska skupščina šolskega okraja, za drugega stopi v svetovalstvo ravnatelj učiteljskega izobraževališča, če je katero v šolskem okraji, ali če takega zavoda nij, ravnatelj katere srednje šole iz šolskega okraja, ali če ne bi bilo nobene srednje šole, voditelj ljudske šole, katerega določi deželno šolsko svetovalstvo.
- d) iz enega zastopnika od vsakega okrajnega svetovalstva (zastopa), kar jih je v šolskem okraji;
- e) iz okrajnega šolskega nadzornika.

Prvosednikov namestnik se voli iz srede okrajnega šolskega svetovalstva po nadpolovični večini glasov.

§. 23. Volitve zastopnikov učiteljstva veljajo za 3 leta; duhovniki ostajajo v službi, dokler jih njihovi pooblastilci nazaj ne pokličejo.

§. 24. V tistih mestih, katera imajo svojo občinsko postavo, sestavlja se okrajno šolsko svetovalstvo nekoliko drugače, odstopa se namreč v tem le od propisov v §. 22 danih:

- a) prvosednik je župan;
- b) vsaka postavno priznana verska družba, ki je v mestu in ki šteje čez 500 vernikov, zastopa se v okrajnem šolskem svetovalstvu po svojem poslancu;
- c) določilo §. ^{1a} 22 lit. d) tukaj ne velja; namesto tega voli občinsko zastopstvo iz svoje srede, ali izmed tistih, ki so zmožni biti izvoljeni v občinski zastop, 2 uda okrajnega šolskega svetovalstva. Kdor izgubi pravico, biti ivoljen v občinski zastop, mora tudi iz okrajnega šolskega svetovalstva odstopiti.

§. 25. Da čuvajo verske interese tistih okrajnih prebivalcev, ki nimajo sovernika v okrajnem šolskem svetovalstvu, voli in privzema si le-to svetovalstva po enega svetovalca za vsako tako versko družbo.

§. 26. Vsa imenovanja in vse volitve, o katerih govoré §§. 22, 24 in 25, potrebujejo potrjenja deželnega šolskega svetovalstva.

§. 27. Okrajno šolsko svetovalstvo ima gledé vseh javnih ljudskih šol in privatnih učilišč, in začetnih predelnih učilnic, ki spadajo v ta red, po tem gledé odgojišč malih otrok vsega okraja tisto področje, katero so po prejšnjih propisih imele politične okrajne oblasti in duhovski nadzorniki šolskih okrajin.

Sosebno mu je naloga:

1. zastopati šolskega okraja interese proti vnanjim, imeti na tanko v razvidu šolstvo po okraji, v kakem stanji je, skrbeti za postavni red šolstva, in kolikor je koli mogoče izboljševati šolstvo sploh in vsako učilnico posebej;

2. skrbeti za razglašanje postav in naredeb, katere o ljudskih šolah izdajó višje šolske oblasti, kakor tudi za izvršitev istih;

3. voditi razprave o uredbi in razširjenji dozdanjih, in o napravi novih učilnic; določati na prvi stopinji o vpisovanji v šolo, in o odpisovanji iz nje, izvrševati višji nadzor pri zidanji sol, priskrbovati potrebščine po ljudskih učilnicah, na čisto devati in potrjevati šolske fasije;

4. imeti skrb za krajne šolske zaloge in šolske ustanove, ako za to niso poklicani posebni organi, ali če nij to opravilo pridržano višji oblasti; voditi razprave o podpiranji posameznih učilnic z okrajnimi ali deželnimi denarji;

5. braniti učitelje in šole v vseh ekonomičnih in policijskih ozirih, razsojati na prvi stopnji pritožbe gledé dotacij in preskrbnin, kolikor se te preskrbnine ne plačujejo iz državnega ali deželnega zaklada, gledé učil in šolskih proračunov;

6. rabiti posilne pripomočke v slučajih postavno določenih;

7. začasno podeljevati po šolah izpraznjene službe, sodelovati pri trdnem podeljevanji takih služeb in pri pomikanji učiteljev na višjo plačo;

8. preiskovati disciplinarne pregreške učiteljev in druge pomanjkljivosti po šolah, in razsojati jih na prvi stopinji, ali, kjer je potreba, podajati nasvete deželnemu šolskemu svetovalstvu;

9. podpirati napredovanje učiteljev v izomiki, napravljati okrajne učiteljske zборе, in nadzirati šolske in učiteljske knjižnice;

10. dajati ukaze o ustanovitvi krajnih šolskih svetovalstev, določevati jim okoliš in sedež, podpirati in prigledovati njihovo delovanje;

11. napravljati preizredno pregledovanje šol;

12. po zaslišanji krajnega šolskega svetovalstva določati po okolnostih tega ali ónega kraja čas, kdaj naj bodo po ljudskih učilnicah postavne počitnice (ferije);

13. dajati višjim šolskim oblastim pojasnila, mnenja, nasvete in občasna šolska poročila.

§. 28. Okrajno šolsko svetovalstvo se zbira najmenj enkrat na mesec k rednemu posvetovanju. — Prvosednik sme, ako je potreba, in če zahtevata dva uda, mora poklicati v 8 dnevih preizreden zbor.

Vse stvari, o katerih je treba sklepa, mnenja ali nasveta, obravnavajo se zbornó.

Okrajno šolsko svetovalstvo bode si za uravnavo svojih uradnih del, s privolitvijo deželnega šolskega svetovalstva ukrenilo opravljeni red ter oblastnost izvrševalnega odbora bolj na tanko določilo.

§. 29. Da bode kateri sklep veljaven, treba je, da je večina udov pričujoča.

Sklepi se delajo po nadpolovični večini glasov; — ako je enoliko glasov na obeh straneh, določuje prvosednik, kateri ima tudi pravico, ustaviti izvršitev tacih sklepov, kateri so, kakor on misli, postavi nasprotni, in o tem vprašati deželno šolsko svetovalstvo, da ono določi, kar se mora precej zgoditi.

Noben ud ne sme udeležiti se posvetovanja in glasovanja o rečeh, ki se tičejo njegovega osebnega interesa.

Pritožbe zoper sklepe okrajnega šolskega svetovalstva gredo na deželno šolsko svetovalstvo.

Podajajo naj se pritožbe okrajnemu šolskemu svetovalstvu ter imajo odložno moč, če se podado v 14 dneh po naznanjenju sklepa, zoper katerega meri pritožba.

§. 30. V silnih slučajih sme prvosednik tudi v tistih stvareh, katere se zbornó napravljajo, sam na ravnost ukreniti; vendar mora brez odloga in najpozneje v prvi seji, ki je po tem, dobiti odobrenje okrajnega šolskega svetovalstva.

§. 31. Za vsak šolski okraj se imenuje začasno okrajni šolski nadzornik. Le-ti začasni okrajni šolski nadzorniki vzamejo se pravilno izmed učiteljev.

Deželno šolsko svetovalstvo priporoči po tri može, izmed katerih imenuje nadzornika minister za bogočastje in uk.

Verski poduk v dogmatičnem oziru prigleduje cerkvena višja oblast.

§. 32. Okrajni šolski nadzornik ima nalogo, da občasno šole pregleduje.

On ima pravico, o didaktično-pedagogičnih rečeh dajati svete, in na to stran opažene napake na mestu z ustnimi naročili odpraviti; on tudi vodi okrajne učiteljske zборе.

Pri obiskovanji javnih šol, katere mu so odkazane, naj okrajni šolski nadzornik pazi sosebno na to:

1. ali in kako izpolnjuje krajni šolski nadzornik dolžnosti svoje službe;
2. ali se izpolnjujejo postavne določbe pri sprejemanji in odpuščanji otrok;
3. kako sposobni in marljivi so učitelji, sploh kako se v svoji službi vedejo, kaka disciplina, rednost in snažnost vlada v šoli;
4. kako se učni črtež izpolnjuje, kaka je učitev, koliko napredujejo in znajo otroci sploh in v posameznih predmetih posebe;
5. kaka učila in kake učilne pomočke ima šola in kakšna je nje notranja uredba;
6. kake so ekonomične šolske razmere, sosebno kako so učitelji plačevani, ali potegujejo redno (točno) svojo plačo, in če se bavijo morebiti še s katerimi drugimi opravki poleg nčiteljske službe.

Pri obiskovanji privatnih učilnic in odgojilnic naj okrajni šolski nadzornik gleda na to, če odgovarjajo uvetom, pod katerimi so bile napravljene, in ali ne prestopajo mej svoje pravice.

§. 33. Okrajni šolski nadzorniki so dolžni poročati o svojem uradnem delovanji okrajnemu šolskemu svetovalstvu, podajati potrebne nasvete in naznanjati, kaj so kje na samem mestu ukazali. Taka poročila se s sklepi vred, kateri so se o dotičnih stvareh storili, polagajo pred deželno šolsko svetovalstvo, katero jih primerno porabi tudi pri svojih šolskih poročilih dajanih ministru za bogočastje in uk.

§. 34. Privzeti svetovalci okrajnega šolskega svetovalstva (§. 25) imajo pravico, obiskovati šole svoje verske družbe, kar jih je v okrajih, da se prepričajo o njih stanji, pridruževati se okrajnemu šolskemu nadzorniku, kadar jih on od časa do časa obiskuje in pregleduje, naznanjati, kar vidijo in zapazijo, okrajnemu šolskemu svetovalstvu in mu tudi nasvete dajati, kako bi se te šole dale izboljšati.

Okrajno šolsko svetovalstvo naj jih zaslišuje v vseh dotičnih vprašanjih, in oni smejo tudi udeležiti se razprav okrajnega šolskega svetovalstva ter glasovati.

§. 35. Prvosednik razdeljuje med ude opravilne spise, ki dohajajo, da jih izdelajo.

Pisarnične potrebščine oskrbuje okrajna oblast. V mestih, ki imajo svojo posebno občinsko postavo, pridaje občinski zastop okrajnemu šolskemu svetovalstvu potrebno pomočno osebje in trošek za pisarnične potrebe se zalaga z občinskimi denarji.

§. 36. Dokler se ta služba dokončno ne uredi, bodo začasni okrajni šolski nadzorniki, ki se v to službo izmed učiteljev ali državnih uradnikov pokličejo, svojo plačo dalje vlekli ter dobé vrh tega iz državnega zaklada počezni znesek ali pavšal za diete vsak po 400 gld. na leto, in pa še neki pavšal za vozne troške.

Službena leta, ki jim iztekó na tem mestu, bodo jim se vštevata v pravi službeni čas.

Izmed privatnikov vzeti začasni okrajni šolski nadzorniki dobivajo iz državnega zaklada po 400 gld. na leto dietnega pavšala, in poleg drugega pavšala za voz, še posebno odškodbo za izgubo, ki bi jo imeli v svojih dohodkih.

To odškodbo odmerja in določuje za vsakega posebej po nasvetu deželnega šolskega svetovalstva minister bogočastja in uka in on ustanovljuje tudi take pavšale v povračilo troškov za voz.

§. 37. Tekoča opravila oskrbuje v imenu okrajnega šolskega svetovalstva njegov izvrševalni odbor.

Ta odbor so

- a) prvosednik,
- b) prvosednikov namestnik,
- c) okrajni šolski nadzornik.

Če kateri izmed zgornjih 3 udov izvrševalnega odbora nij pričujoč a prvosednik nij sam kriv, da ga nij, to ne more ustavljati odbornih opravil.

§. 38. Prvosednik okrajnega šolskega svetovalstva ima pravico, sam obiskovati šole. Isto pravico imajo tudi drugi udje okrajnega šolskega svetovalstva in to zastopniki okrajnih svetovalstev (zastopstev), kolikor se tiče šol njihovih okrajev, a duhovniki, kolikor se tiče šol, v katere hodijo otroci njihovih vernih. Oni lahko poročé svojim pooblastilcem, kar zapazijo, a ne smejo učiteljem neposrednjih naročil dajati.

§. 39. Okrajno šolsko svetovalstvo uravnjuje učiteljske zборе svojega šolskega okraja, in skrbi za njih uspeh in povzdigo.

Končno določilo.

§. 40. Ob enem, kakor se uredijo okrajna šolska svetovalstva, odpravijo se dozdanji organi za nadzor šolskih okrajin in škofijska višja šolska nadzorstva.

Stremayr s. r.